

AUKŠTOJO MOKSLO KOKYBĖ

— • —

THE QUALITY OF HIGHER EDUCATION

2009

Nr. 6

TYRIMAI • GEROJI PATIRTIS
AKTUALIJOS • DISKUSIJOS

RESEARCH • BEST PRACTICE
TOPICALITIES • DISCUSSIONS

VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETAS
VYTAUTAS MAGNUS UNIVERSITY
KAUNAS 2009

Žurnalą įsteigė
Vytauto Didžiojo universitetas,
leidžia VDU Studijų kokybės centras

Šio žurnalo numerio išleidimą finansavo
Studijų kokybės vertinimo centras ir
Leonardo da Vinči programos projektas
(Nr. LT/06/B/F/PP-171009) finansuojamas
remiant Europos Komisijai.

The Journal was established
by Vytautas Magnus University
and published by its
Centre for Quality of Studies

The edition was financed by the Centre for
Quality Assessment in Higher Education
and Leonardo da Vinci programme project
(No LT/06/B/F/PP-171009) has been
funded with support from the European
Commission.

MOKSLINIS REDAKTORIUS / SCIENTIFIC EDITOR

KĘSTUTIS PUKELIS · Vytauto Didžiojo universitetas / Vytautas Magnus University · LT

REDAKTORIŲ TARYBA / EDITORIAL BOARD

TINEKE A. ABMA · Universiteit Maastricht / Maastricht University · NL

BUKET AKKOYUNLU · Hacettepe üniversitesi / Hacettepe University · TR

JOSÉ-LUIS ARÓSTEGUI · Universidad de Granada / University of Granada · ES

RAIMONDA BRUNEVIČIŪTĖ · Kauno medicinos universitetas /
Kaunas University of Medicine · LT

ALGIRDAS ČIŽAS · Vilniaus Gedimino technikos universitetas /
Vilnius Gediminas Technical University · LT

VINCENTAS DIENYS · Profesinio mokymo metodikos centras /
Methodological Centre for Vocational Education and Training · LT

GINTARAS DIKČIUS · Vilniaus universitetas / Vilnius University · LT

ROMUALDAS GINEVIČIUS · Lietuvos universitetų Rektorių konferencija /
Rectors' Conference of Lithuanian Universities · LT

AUDRONĖ JUODAITYTĖ · Šiaulių universitetas / Šiauliai University · LT

VYTOLIS KUČINSKAS · Klaipėdos universitetas / University of Klaipėda · LT

SAVILLE KUSHNER · University of the West England · UK

RIMANTAS LAUŽACKAS · Vytauto Didžiojo universitetas /
Vytautas Magnus University · LT

TIM McMAHON · University College Dublin · IRL

MINDAUGAS MISIŪNAS · Lietuvos kolegijų direktorių konferencija /
Directors' Conference of Lithuanian Colleges · LT

JEAN-LUC PATRY · Universität Salzburg / University of Salzburg · A

JUSTINAS SIGITAS PEČKAITIS · Mykolo Romerio universitetas /
Mykolas Romeris University · LT

STEPONAS RAUDONIUS · Lietuvos žemės ūkio universitetas /
Lithuanian University of Agriculture · LT

CHRISTINA SEGERHOLM · Umeå University / University of Umea · SE

HELEN SIMONS · University of Southampton · UK

ROBERT E. STAKE · University of Illinois · USA

EUGENIJUS STUMBRYŠ · Studijų kokybės vertinimo centras /
Centre for Quality Assessment in Higher Education · LT

IVAN SVETLIK · Univerza v Ljubljani / University of Ljubljana · SI

DON F. WESTERHEIJDEN · Universiteit Twente / University of Twente · NL

RIMANTAS ŽELVYS · Vilniaus pedagoginis universitetas /
Vilnius Pedagogical University · LT

PRANAS ŽILIUKAS · Kauno technologijos universitetas /
Kaunas University of Technology · LT

PRATARMĖ

Igyvendinant *Mokymosi visą gyvenimą memorandum*o tikslus ir siekiant pagerinti aukštojo mokslo kokybę, turi būti atsižvelgiama ir į studijų prieinamumą visoms tikslinėms grupėms. Šeštasis žurnalo „Aukštojo mokslo kokybė“ numeris yra skirtas neformaliojo ir savaiminio mokymosi pasiekimų vertinimo ir kompetencijų pripažinimo tematikai aptarti. Šiame numeryje publikuotų straipsnių autoriai ieško atsakymų į šiuos klausimus: *kokiomis ypatybėmis pasižymi neformalusis ir savaiminis mokymasis? Ar turėtų ir kokių būdu turėtų būti įvertinamos jo metu įgytos žinios ir įgūdžiai? Kaip reiktų projektuoti vertinimo procesą? Kas yra vertinama, kokia yra kitų šalių patirtis šioje srityje?* ir t. t.

Prie šios tematinės diskusijos plėtotės prisideda Leonardo da Vinci programos remiamas naujovių perkėlimo projektas *Neformaliojo ir savaiminio mokymosi pasiekimų vertinimo metodologija (TIMA-Balt)*. Žurnale publikuojami projekto metu atlikti tyrimai ir šiuo metu vyraujančios Europos edukologijos mokslininkų išvalgos.

K. Pukelio (Vytauto Didžiojo universitetas, Lietuva) straipsnyje *Gebėjimas, kompetencija, mokymosi/studijų rezultatas, kvalifikacija ir kompetentingumas: teorinė dimensija* aptariami vieningos Europos aukštojo mokslo ir Europos profesinio mokymo erdvės sukūrimą grindžiantys reiškiniai bei jų tarpusavio sąsaja. Pateikiama ir pagrindžiama gebėjimo, kompetencijos, mokymosi/studijų rezultato, kvalifikacijos ir kompetentingumo reiškinų struktūra. Iškeliama tikslaus švietimo reiškinų įvardijimo ir jų apibrėžimo (paaiškinimo) svarba švietimo tyrimų ir studijų kokybei (pagrįstumui ir patikimumui) universitetinėse studijose užtikrinti.

Laipsniškas savaiminio ir neformaliojo mokymosi pripažinimo Europoje procesas

PREFACE

When implementing the objectives of the *Memorandum of Lifelong Learning* and striving to improve the quality of higher education, all target groups' access to learning should be considered as well. The sixth edition of the journal *The Quality of Higher Education* is intended to discuss the assessment of non-formal and informal learning achievements as well as the recognition of competencies. The authors of the articles published in this edition search for answers to the questions: *what are the features of non-formal and informal learning? Should the knowledge and skills acquired in the course of learning be assessed and how? How should the assessment process be designed? What is to be assessed, what is other countries' experience in the field?* and so on.

Transfer of innovations project *Innovative Methodology for Assessment of Vocational (VET) Teachers' Prior Learning (TIMA-Balt)* supported by Leonardo da Vinci programme contributes to the development of discussion on the topic. The studies undertaken during the project and the prevailing insights of educology scientists in Europe are published in the journal.

The article by K. Pukelis (Vytautas Magnus University, Lithuania) *Ability, Competency, Learning/Study Outcome, Qualification and Competence: Theoretical Dimension* discusses the phenomena underlying the development of a unanimous space of European higher education and European vocational education and training and their intercorrelation. The structure of ability, competency, learning/study result, qualification and competence phenomena is presented and substantiated. The importance of precise identification and definition (explanation) of educational phenomena to ensure the quality (validity and reliability) of educational research and studies in university education is emphasized.

aprašomas J. Bjornavold (Europos profesinio mokymo plėtros centras – CEDEFOP) straipsnyje *Neformaliojo ir savaiminio mokymosi pripažinimas Europoje: svarbiausi pasiekimai ir iššūkiai*. Vis dar tebesitęsiant diskusijoms apie neformaliuoju ir savaiminiu būdu įgytus mokymosi pasiekimus, kai kuriose šalyse įvairūs mėginimai juos įvertinti šiuo metu jau tampa realybe. Straipsnyje ypatingas dėmesys skiriamas mokymosi pasiekimų pripažinimo procesams ir jų palyginimui su formaliojoje mokymo ir mokymosi sistemoje taikomais vertinimo bei testavimo būdais. Pagrindinėje straipsnio dalyje aprašoma dabartinė Europos patirtis, aptariami svarbiausi iššūkiai, su kuriais susiduria ši procesą paspartinti siekiantys socialiniai dalininkai.

R. Duvekot (INHOLLAND universitetas, Olandija) straipsnyje *Įvairios mokymosi vertinimo perspektyvos* pristato keturis pagrindinius mokymosi vertinimo modelius: a) švietimo modelį, skirtą tam tikroms kvalifikacijoms įgyti; b) tobulinimo ir modernizavimo modelį, kuriuo siekiama padėti organizacijoms, norinčioms nustatyti trūkstamas kompetencijas; c) žmogiškųjų išteklių plėtros modelį, kuris padeda susieti darbuotojo kompetencijas su organizacijos tikslais ir d) mokymosi visą gyvenimą modelį, kurio tikslas – skatinti asmens tobulėjimą. Šiame straipsnyje mokymosi vertinimo aiškinimas pateikiamas plačiame Europos, kaip besimokančios visuomenės, kontekste.

Svarbiausi iššūkiai ir debatai, su kuriais susiduriama organizuojant neformaliojo ir savaiminio mokymosi pasiekimų pripažinimą, yra pristatomi E. Perulli (Darbuotojų mokymo plėtros institutas, Italija) straipsnyje *Neformaliojo ir savaiminio mokymosi pripažinimas: atviras iššūkis*, kai ieškoma atsakymų į klausimus: *kas laikytina* ir *kas nėra laikytina* neformaliuoju ir savaiminiu mokymusi, dėl

A gradual process of informal and non-formal learning recognition in Europe is described by J. Bjornavold (European Centre for the Development of Vocational Training – CEDEFOP) in the article *Validation of Non-formal and Informal Learning in Europe: Key Developments and Challenges*. While the discussions on achievements acquired through non-formal and informal learning are still continuing, various attempts to assess them are becoming a reality in some countries. The article mainly focuses on the processes of learning achievement recognition and validation and their comparison with assessment and testing methods applied in the system of formal teaching and learning. The major part of the article deals with present European experience, discusses the principal challenges that are faced by stakeholders striving to quicken the process.

R. Duvekot (INHOLLAND University, the Netherlands) in his article *The Many Perspectives of Valuing Learning* introduces four major models for valuing learning: a) educational model designed for the acquisition of certain qualification; b) improvement and modernisation model that seeks to help organizations wishing to identify the competencies they lack; c) the model of human resources development that helps to relate employee's competencies with organizational goals; and d) lifelong learning model, the aim of which is to promote personal development. The article presents the explanation on valuing learning in a broad context of Europe as a learning community. The major challenges and debates faced when organizing recognition of non-formal and informal learning achievements are introduced by E. Perulli (Employee Training Development Institute, Italy) in the article *Recognising Non-formal and Informal Learning: an Open Challenge*, which seeks to answer the questions: *what is and what is not*

kokių priežasčių ir kokiomis priemonėmis Europos šalys sprendžia formaliojo, neformaliojo ir savaiminio mokymosi sąsajų problemą, kaip praktiškai tobulinamas neformalusis ir savaiminis mokymasis.

E. Stasiūnaitienė, L. Kaminskienė (Vytauto Didžiojo universitetas, Lietuva) straipsnyje *Neformaliojo ir savaiminio mokymosi pasiekimų įvertinimo procedūros kokybiniai parametrai* pateikia vertinimo kokybę sąlygojančius neformaliojo ir savaiminio mokymosi vertinimo principus, aprašo vertinimo procedūros etapus, diferencijuoja jų kokybinius parametrus, taip pat diskutuoja apie tai, ar atžvalga į neformaliojo ir savaiminio mokymosi pasiekimų vertinimo kokybinius parametrus aukštojo mokslo sistemoje padeda siekti aukštojo mokslo prieinamumo, individualizuotų studijų, lankstesnės studijų organizavimo tvarkos, ir šiuo atveju sukurti ne tik įvertinimo, bet ir aukštojo mokslo kokybę užtikrinančias sąlygas.

A. Fokienės ir L. Sajienės (Vytauto Didžiojo universitetas, Lietuva) straipsnyje *Portfolio metodas vertinant neformaliojo ir savaiminio mokymosi pasiekimus* kalbama apie *portfolio* (mokymosi pasiekimų aplanko) metodo panaudojimo galimybes fiksuojant ir vertinant neformaliojo ir savaiminio mokymosi metu įgytus pasiekimus.

Žurnalo realijų skiltį sudaro keturios dalys.

Teisės aktų dalyje pristatoma Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtinta *Formaliojo švietimo kokybės užtikrinimo sistemos koncepcija*.

Projektų dalyje aprašomi du projektai, skirti plėtoti neformaliojo ir savaiminio mokymosi pasiekimų vertinimo sričiai: projektas *Neformaliojo ir savaiminio mokymosi pasiekimų vertinimas ir pripažinimas Mykolo Romerio universitete* ir, Leonardo da Vinči naujovių perkėlimo projektas *Profesijos mokytojų*

considered to be non-formal and informal learning? What are the reasons and means to solve the problem of formal, non-formal and informal learning correlations in the European countries? How is non-formal and informal learning improved in practice?

In the article *Qualitative Parameters for Evaluation Procedures of Non-formal and Informal Learning Achievement*, E. Stasiūnaitienė and L. Kaminskienė (Vytautas Magnus University, Lithuania) introduce the principles of non-formal and informal learning assessment that determine the quality of assessment, describe the stages of assessment procedure, differentiate their qualitative parameters and discuss whether the considerations on qualitative parameters of assessment of non-formal and informal learning achievements in the higher education system help to aspire for accessibility of higher education, individualized studies, and more flexible organization of study process as well as to create the conditions that ensure the quality of both assessment and higher education.

The article by A. Fokienė and L. Sajienė (Vytautas Magnus University, Lithuania) *Portfolio Method in Assessment of Non-formal and Informal Learning Achievements* discusses the possibilities to use portfolio method when recording and assessing the achievements gained in the process of non-formal and informal learning.

The realities column of the journal comprises four sections.

The section on *legal acts* introduces *The Concept of Quality Assurance in Formal Education* approved by the Minister of Science and Education of the Republic of Lithuania.

The section on *projects* describes two projects intended to develop the assessment of non-formal and informal learning achievements, i.e. the project *Assessment and Recognition of Non-formal and Informal Learning Achievements* at Mykolas Romeris University and Leonardo da Vinci Transfer of innovation project *Innovative*

neformaliojo ir savaiminio mokymosi pasiekimų vertinimas (TIMA-Balt).

Aktualijų dalyje pateikiamas vienas iš Leonardo da Vinci projekto *TIMA-Balt* rezultatų – profesijos mokytojų neformaliojo ir savaiminio mokymosi pasiekimų vertinimo ir pripažinimo Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje ir Suomijoje patirties studija. H. Keurulainen, R. Laurila, A. Lepänjuuri, R. Virtanen (JAMK taikomųjų mokslų universitetas, Suomija) savo straipsnyje pateikia informaciją, apibendrinančią gautus duomenis apie ankstesnio mokymosi pripažinimo (AMP) plėtros Baltijos šalyse prielaidas.

Šioje žurnalo dalyje taip pat apibūdinama neformaliojo ir savaiminio mokymosi pasiekimų įvertinimo ir kompetencijų pripažinimo patirtis Vytauto Didžiojo universitete. Pristatomi apginti magistro darbai švietimo kokybės srityje.

Tyrėjai, besidomintys šiais ir kitais aukštojo mokslo kokybės ir jos užtikrinimo aspektais, kviečiami prisijungti prie teminių diskusijų ir teikti mūsų žurnalui savo straipsnius, kuriuose būtų pateikiami aktualūs jų atliktų tyrimų rezultatai.

Methodology for Assessment of Vocational (VET) Teachers' prior Learning (TIMA-Balt).

The section on *topicalities* introduces one of the outcomes of Leonardo da Vinci project *TIMA-Balt*, i.e. the empirical study on the assessment and recognition of VET teachers' non-formal and informal learning achievements in Lithuania, Latvia, Estonia and Finland. H. Keurulainen, R. Laurila, A. Lepänjuuri, and R. Virtanen (JAMK University of Applied Sciences, Finland) present the information that summarizes the obtained data about the prerequisites for the development of accreditation of prior learning (APL) in Baltic States.

This section of the journal also describes the experience of non-formal and informal learning achievements assessment and recognition at Vytautas Magnus University. The defended master thesis on topic of quality in education are presented.

Researchers who are interested in these and other aspects of higher education quality and its assurance are welcome to join the discussions on the subject and submit articles presenting relevant results of their research to our journal.

*Redaktorių tarybos vardu
On behalf of the Editorial Board*

KĘSTUTIS PUKELIS

AUŠRA FOKIENĖ

TURINYS • CONTENTS

AUKŠTOJO MOKSLO KOKYBĖS TYRIMAI RESEARCH ON QUALITY OF HIGHER EDUCATION	11
<hr/>	
Kęstutis PUKELIS	12
GEBĖJIMAS, KOMPETENCIJA, MOKYMOSI/STUDIJŲ REZULTATAS, KVALIFIKACIJA IR KOMPETENTINGUMAS: TEORINĖ DIMENSIJA ABILITY, COMPETENCY, LEARNING/STUDY OUTCOME, QUALIFICATION AND COMPETENCE: THEORETICAL DIMENSION	
<hr/>	
Jens BJORNAVOLD	36
NEFORMALIOJO IR SAVAIMINIO MOKYMOSI PRIPAŽINIMAS EUROPOJE: SVARBIAUSI PASIEKIMAI IR IŠŠŪKIAI VALIDATION OF NON-FORMAL AND INFORMAL LEARNING IN EUROPE: KEY DEVELOPMENTS AND CHALLENGES	
<hr/>	
Ruud DUVEKOT	72
ĮVAIRIOS MOKYMOSI VERTINIMO PERSPEKTYVOS THE MANY PERSPECTIVES OF VALUING LEARNING	
<hr/>	
Elisabetta PERULLI	94
NEFORMALIOJO IR SAVAIMINIO MOKYMOSI PRIPAŽINIMAS: ATVIRAS IŠŠŪKIS RECOGNISING NON-FORMAL AND INFORMAL LEARNING: AN OPEN CHALLENGE	
<hr/>	
Eglė STASIŪNAITIENĖ, Lina KAMINSKIENĖ	117
NEFORMALIOJO IR SAVAIMINIO MOKYMOSI PASIEKIMŲ ĮVERTINIMO PROCEDŪROS KOKYBINIAI PARAMETRAI QUALITATIVE PARAMETERS FOR EVALUATION PROCEDURES OF NON-FORMAL AND INFORMAL LEARNING ACHIEVEMENT	
<hr/>	
Aušra FOKIENĖ, Laima SAJIENĖ	141
PORTFOLIO METODAS VERTINANT NEFORMALIOJO IR SAVAIMINIO MOKYMOSI PASIEKIMUS PORTFOLIO METHOD IN ASSESSMENT OF NON-FORMAL AND INFORMAL LEARNING ACHIEVEMENTS	

AUKŠTOJO MOKSLO KOKYBĖS REALIJOS REALITIES OF HIGHER EDUCATION QUALITY	161
<hr/>	
TEISĖS AKTAI • LEGAL ACTS	162
FORMALIOJO ŠVIETIMO KOKYBĖS UŽTIKRINIMO SISTEMOS KONCEPCIJA THE CONCEPT OF QUALITY ASSURANCE IN FORMAL EDUCATION	162
<hr/>	
PROJEKTAI • PROJECTS	175
NEFORMALIOJO IR SAVAIMINIO MOKYMOSI PASIEKIMŲ VERTINIMAS IR PRIPAŽINIMAS MYKOLO ROMERIO UNIVERSITETE ASSESSMENT AND RECOGNITION OF NON-FORMAL AND INFORMAL LEARNING ACHIEVEMENTS AT MYKOLAS ROMERIS UNIVERSITY	175
PROFESIJOS MOKYTOJŲ NEFORMALIOJO IR SAVAIMINIO MOKYMOSI PASIEKIMŲ VERTINIMAS TRANSFER OF INNOVATIVE METHODOLOGY FOR ASSESSMENT OF VOCATIONAL (VET) TEACHERS' PRIOR LEARNING	178
<hr/>	
AKTUALIJOS • TOPICALITIES	181
ANKSTESNIO MOKYMOSI AKREDITAVIMO POREIKIAI RENGIANČIAMS PROFESIJOS MOKYTOJUS BALTIJOS ŠALYSE THE NEEDS FOR ACCREDITATION OF PRIOR LEARNING IN VET TEACHER EDUCATION IN BALTIC COUNTRIES	181
NEFORMALIOJO IR SAVAIMINIO MOKYMOSI PASIEKIMŲ ĮVERTINIMAS IR KOMPETENCIJŲ PRIPAŽINIMAS VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETE EVALUATION OF INFORMAL AND NON-FORMAL LEARNING ACHIEVEMENTS AND RECOGNITION OF COMPETENCIES AT VYTAUTAS MAGNUS UNIVERSITY	197
<hr/>	
APGINTI DARBAI • DEFENDED THESIS PAPERS	201

 APGINTI DARBAI • DEFENDED THESIS PAPERS

2009 M. BIRŽELIO MĖN. VYTAUTO
DIDŽIOJO UNIVERSITETE APGINTI
MAGISTRO DARBAI ŠVIETIMO KOKYBĖS
VADYBOS SRITYJE

MASTER'S THESES IN THE DOMAIN OF
EDUCATION QUALITY MANAGEMENT
DEFENDED AT VYTAUTAS MAGNUS
UNIVERSITY IN JUNE 2009

Dėstymo kokybės įvertinimas
konstruktyvistinės teorijos paradigmoje: VDU
studentų požiūriu

The Evaluation of Study Quality in the Paradigm
of Constructive Teaching Theory: the Position of
VMU Students

Reda KACEVIČIŪTĖ

*VDU Socialinių mokslų fakultetas, Edukologijos katedra, edukologijos magistrė
Department of Educology at the Faculty of Social Sciences, VMU, Master of Educology*

X universiteto studijų kokybė
absolventų požiūriu

The Attitude of Graduates towards
the Quality of Study

Olga KLIPČ

*VDU Socialinių mokslų fakultetas, Edukologijos katedra, edukologijos magistrė
Department of Educology at the Faculty of Social Sciences, VMU, Master of Educology*

Mokymo/si paslaugų vadybos bakalauro studijų
programos praktikos kokybės parametrai

The Parameters of Bachelor Management Internship
Study Program Learning Service Quality

Rasa KULIKAUSKAITĖ

*VDU Socialinių mokslų fakultetas, Edukologijos katedra, edukologijos magistrė
Department of Educology at the Faculty of Social Sciences, VMU, Master of Educology*

ISO standarto taikymas kolegijos
kokybės vadybos sistemoje

The Practice of the ISO Standards in the System of
Higher School Quality Management

Aušra MURNIKOVAITĖ

*VDU Socialinių mokslų fakultetas, Edukologijos katedra, edukologijos magistrė
Department of Educology at the Faculty of Social Sciences, VMU, Master of Educology*

Edukologijos magistrantūros baigiamųjų darbų
kokybės vertinimas: dimensijos, kriterijai ir rodikliai

The Quality Assessment of Education Master
Papers: Dimensions, Criteria and Indicators

Sandra RAČELAUŠKIENĖ

*VDU Socialinių mokslų fakultetas, Edukologijos katedra, edukologijos magistrė
Department of Educology at the Faculty of Social Sciences, VMU, Master of Educology*

Žurnalas „AUKŠTOJO MOKSLO KOKYBĖ” leidžiamas ne rečiau kaip vieną kartą per metus. Rankraščiai priimami lietuvių arba anglų kalbomis, recenzuojami anonimiškai dviejų recenzentų (atskiris atvejais – trijų recenzentų) ir spausdinami su vertimu atitinkamai į lietuvių arba anglų kalbas.

Žurnalo realijų dalyje pateikiama Lietuvos ir užsienio aukštojo mokslo kokybės raidos kronika: informacija apie apgintus ir publikuotus mokslinius darbus, įvykusias ir būsimas konferencijas, nacionalinius ir tarptautinius projektus mokymo/studijų kokybės srityje, studijų programų ir aukštojo mokslo institucijų tarptautinę akreditaciją, teigiamą aukštojo mokslo kokybės tobulinimo patirtį Lietuvoje bei užsienyje, teisės aktus ir įstatymus, reglamentuojančius aukštojo mokslo kokybę, kitus reikšmingus įvykius studijų ir tyrimų kokybės gerinimui.

STRAIPSNIŲ PATEIKIMO TAISYKLĖS

Spausdinimui pateikiami straipsniai, parašyti lietuvių arba anglų kalbomis.

Straipsniai rašomi MS Word teksto redaktoriaus programoje, Times New Roman 12 punktų šriftu.

Straipsniai neturi viršyti 10 standartinio dydžio puslapių, su vienos eilutės tarpais bei esant tokiems atstumams nuo puslapio kraštų: nuo viršaus – 2 cm, iš apačios – 2 cm, iš kairės – 3 cm, iš dešinės – 1 cm. Priedai neturėtų viršyti 5 puslapių.

Straipsnio struktūra turėtų būti tokia:

- Straipsnio pavadinimas (14 pt, bold).
- Autoriaus vardas ir pavardė, institucija, kuriai atstovauja, arba, jei tokios nėra, miestas ir šalis, kuriuose autorius gyvena (12 pt, italic).
- Santrauka (200–600 spaudos ženklų apimties): glaustas straipsnio pristatymas.
- Pagrindinių sąvokų, naudojamų straipsnyje, aptariant pagrindinius aukštojo mokslo kokybės reiškinius, apibrėžimai.

The journal “QUALITY OF HIGHER EDUCATION” is published at least once a year. Manuscripts are accepted in Lithuanian or English languages, reviewed using blind peer review method by two reviewers (in special cases – three reviewers) and published adequately providing translation into Lithuanian or English languages.

Realities section of the journal includes chronicle of the development of higher education quality in Lithuania and foreign countries, namely information concerning defended and published scientific works, past and future scientific conferences, national and international projects in teaching/learning or study quality, international accreditation of higher education institutions and study programmes, best practice of the development of higher education quality in Lithuania and abroad, legislation and decrees of law regulating quality of higher education, and other significant events improving quality of studies and research.

REQUIREMENTS FOR MANUSCRIPTS

Manuscripts should be presented in English or Lithuanian.

Manuscripts should be written by MS Word, using Times New Roman font, in 12 point.

Manuscripts should not exceed 10 standard size pages, with single spacing and the following margins: top – 2 cm, bottom – 2 cm, left – 3 cm, right – 1 cm. Annexes should not exceed 5 pages.

Manuscripts should be of the following structure:

- The title of the manuscript (in 14 pt, bold).
- Author’s name and surname, the name of the institution he/she represents or, if none, the city and country of residence (in 12 pt, italic).
- An abstract (200–600 characters): a brief presentation of the manuscript.
- Key words used to discuss the principal phenomena of higher education quality, found in the manuscript, and definitions (descriptions) of these concepts.

- Įvadas, kuris galėtų aprėpti šiuos klausimus: paaiškinimą, kodėl tema yra aktuali/svarbi, tyrimo problemą, glaustą straipsnio struktūrą ir kita.

- Tyrimo aprašymas ir analizė pristatoma sunumeruotuose skyriuose (ar poskyriuose) su pavadinimais. Tai gali būti tyrimo rezultatų, jų svarbos ir reikšmės tyrimo ir/ar studijų kokybės plėtoje pristatymas. Empirinio tyrimo atveju, pagrindinėje dalyje turėtų būti teorijos, hipotezių, procedūrų, rezultatų ir aptarimo skyriai.

- Glaustos ir struktūrizuotos išvados bei rekomendacijos.

- Literatūros sąrašas.

- Prieduose, jei reikia, turėtų būti pateikiama bet kokia kita papildoma informacija.

- Atskirame puslapyje turėtų būti pateikta informacija apie autorių – vardas, pavardė, institucija, mokslo interesų kryptys, kontaktinė informacija (adresas, elektroninio pašto adresas, nuoroda į asmeninį internetinį puslapį).

Kiti reikalavimai straipsniui

Citavimas:

- Rankraščiuose reikėtų apsiriboti tik formaliomis citatomis, kurios nepažeidžia autorių teisių reikalavimų.

- Straipsnio tekste pateikiama tokia informacija: cituojamo autoriaus pavardė, jo/jos vardo pirmoji raidė ir kūrinio leidimo metai (pavyzdžiui, Petraitis K., 2003 arba Petraitis K., Juozaitis J., 2004)

- Jei tiksli citata pateikiama tekste, po kūrinio metų dar pateikiamas puslapis, kuriame galima rasti citatą (pavyzdžiui, Petraitis K. 2003, p. 23 arba Petraitis K., Juozaitis J. 2004, p. 23–24).

- Internetinis šaltinis traktuojamas kaip ir kitos publikacijos su autoriumi bei metais. Jei negalima nustatyti autoriaus, rašykite URL, pavyzdžiui, URL, 2003 arba URL (data nenurodyta).

Literatūros sąrašas:

- Literatūros sąraše pateikiamos tekste minimos publikacijos, išdėstytos alfabetine tvarka, nurodant pavardę, inicialus, metus (skliausteliuose), pavadinimą, šaltinį (pavyzdžiui, žurnalas ar redaguota knyga – *italic* – bei jos redaktoriai), mies-

- An introduction, which could cover the following issues: the explanation why the topic is relevant/urgent, the research problem, a short structure of the paper, and other issues.

- The description and analysis of the research presented in numbered and entitled sections (and subsections). They could involve the presentation of research results, their significance and importance for the development of research and/or study quality. In case of empirical research, the main part should contain chapters on theory, hypotheses, procedures, results and discussion.

- Brief and structured conclusions and recommendations.

- References.

- Any other additional information, if necessary, could be included in annexes.

- On a separate page: information about the author – name, surname, institution, research interests, information for contacts (address, email, link to personal web page).

Other requirements for manuscripts

Quotation:

- Manuscripts should limit formal quotations to those held by copyright.

- The references in the text are presented by pointing author's surname, initial of his/her name and the year of publication (for example, Petraitis K., 2003 or Petraitis K., Juozaitis J., 2004)

- When exact quotations are included, the page where the quotation can be found follows the year (for example, Petraitis K. 2003, p. 23 or Petraitis K., Juozaitis J. 2004, p. 23–24).

- Internet resources are treated like other publications with author and year. If the author cannot be identified, put the URL, for instance, URL, 2003 or URL (not dated).

References:

- In the references the publications that are mentioned in the text should be listed in an alphabetical order with indication of surname, initials, year (in brackets), title, source (for

tas, kuriame kūriny s išleistas, leidykla ir puslapi ai. Žemiau pateikiami pavyzdžiai, kaip rengiant literatūros sąrašą pristatyti publikacijos žurnale, knygoje ir monografijoje:

- Petraitis K. (2004). Kokybė ir kiekybė // *Aukštojo mokslo kokybė*, 1. Kaunas: VDU, p. 25–37.

- Juozaitis J., Petraitis K. (1999). Kas yra kokybė? // *Kokybės klausimai*. (Red. Kalvinas R.). Vilnius: Tyto Alba, p. 15–29.

- Juozaitis S. (2000). *Švietimo kokybė*. Vilnius: Alma Litera, 268 p.

Internetiniai puslapi ai literatūros sąraš e turi būti pristatomi taip: straipsnio autoriaus pavardė, inicialai (jei pavardė nežinoma, rašykite URL), metai, pavadinimas, URL ir pars iuntimo data, pavyzdžiui:

- Hämäläinen K., Pehu-Voima S., Wahlén S. (2001). *Institucinis vertinimas Europoje*. Internetinis adresas: <http://www.enqa.net/texts/institutional.pdf>. Puslapis aplankytas 2004 m. birželio 10 d.

- *Kokybės procedūros Europos aukštajame moksle* (2003). Internetinis adresas: <http://www.enqa.net/texts/procedures.pdf>. Puslapis aplankytas 2004 m. birželio 19 d.

Sutrupinimai:

- Pirmą kartą naudojant akronimą, tokį kaip UNESCO, pirma turėtų būti pateikiamas pilnas pavadinimas arba pilnas pavadinimas turėtų būti pateikiamas skliausteliuose. Turėtų būti vengiama tokių sutrupinimų kaip Nr., t.t. bei vs.

- Lentelėse naudojami sutrupinimai bei simboliai turėtų sutapti su naudojamais tekste arba paaiškinti išnašose puslapio apačioje.

Vaizdinė informacija:

- Lentelės yra pateikiamos su pavadinimais pateiktas eilutės centre, lentelės numeris pateikiamas eilute aukščiau dešinėje.

- Paveikslai, diagramos ir schemos taip pat yra numeruojamos, jų pavadinimai pateikiami eilutės centre paveikslo apačioje. Prašome pateikti geriausiai matomas, juodai–baltas kopijas.

example, journal or edited book – italic – and its editors), city of publishing, publisher and pages. The following examples are given for a publication in a journal, the one in a book, and a monograph:

- Petraitis K. (2004). Quality and Quantity // *Quality of Higher Education*, 1. Kaunas: VMU, p. 25–37.

- Juozaitis J., Petraitis K. (1999). What is Quality? // *Issues on Quality*. (Kalvinas R. Ed.). Vilnius: Tyto Alba, p. 15–29.

- Juozaitis S. (2000). *Quality of Education*. Vilnius: Alma Litera, 268 p.

Internet homepages should be put with surname, initial (if the name is not known, put the URL), year, title, URL and date of retrieval, for instance:

- Hämäläinen K., Pehu-Voima S., Wahlén S. (2001). *Institutional Evaluation in Europe*. Available at <http://www.enqa.net/texts/institutional.pdf>. Site visited 10th June 2004.

- *Quality Procedures in European Higher Education* (2003). Available at <http://www.enqa.net/texts/procedures.pdf>. Site visited 19th June 2004.

Abbreviation:

- When an acronym is used for the first time, such as UNESCO, it should follow its full title or its title should be presented in brackets. Abbreviations such as No., etc., and vs., should be avoided.

- Abbreviations and symbols used in the tables should match ones used in the text or they need to be explained in the footnotes.

Visual information:

- Tables are presented with titles given in the center of the text, and their numeration is given above on the right.

- Pictures, diagrams and schemes are also numbered and their titles are given below, centered. Please provide the best possible copies in black and white.

Išnašos:

- Išnašos gali būti naudojamos trumpiems paaiškinimams.
- Literatūros sąrašui nurodyti išnašos nenaudojamos.
- Išnašose gali būti pateikiamos trumpos padėkos.
- Kitais atvejais jų turėtų būti vengiama.

Pristatymas:

Straipsnio kopija privalo būti pasirašyta autoriaus (autorių) ir atsiųsta paštu. Elektroninė straipsnio versija išsiunčiama elektroniniu paštu.

PRENUMERATA

- Priimama iš Lietuvos ir užsienio šalių skaitytojų faksu, elektroniniu arba paprastu paštu, nurodant užsakomų egzempliorių skaičių, užsakovą ir adresą.
- Žurnalo kaina – 30 Lt (prenumeratoriams Lietuvoje), 35 eurai (prenumeratoriams kitose šalyse).

LEIDYKLOS SĄSKAITA

Vytauto Didžiojo universitetas
Studijų kokybės centras
Žurnalas „Aukštojo mokslo kokybė“
AB SEB „Vilniaus bankas“
A/s LT04 7044 0600 0284 8625
Banko kodas 70440

REDAKCIJOS ADRESAS

Vytauto Didžiojo universitetas
Studijų kokybės centras
Daukanto g. 27–314
LT-44249, Kaunas, Lietuva
Tel. (837) 327973
Faks.: (837) 327973
El. p.: zur_amk@skc.vdu.lt

Footnotes:

- Footnotes could be used for short explanations.
- Footnotes should not be used for references.
- Brief acknowledgements could be included in footnotes.
- In other cases footnotes should be avoided.

Delivery:

A copy of the manuscript, being printed in the journal must be signed by the author (authors) and delivered by mail. An electronic version of the manuscript should be sent by email.

SUBSCRIPTION

- Subscription is accepted from Lithuanian and foreign readers by e-mail, fax or by post, providing the number of copies wanted, the name of subscriber and the address;
- The price of the copy of journal 30 Lt (applies for Lithuanian delivery addresses), 35 Euro (applies for delivery addresses outside Lithuania).

ACCOUNTS OF PUBLISHING HOUSE

Vytautas Magnus University
Center for Quality of Studies
Journal “The Quality of Higher Education”
IBAN LT04 7044 0600 0284 8625
Favour – Vytautas Magnus University
Beneficiary bank: AB SEB “Vilniaus Bankas”
Bank code: 70440
BIC CODE CBVILT2X

ADDRESS OF THE PUBLISHER

Vytautas Magnus University
Center for Quality of Studies
Daukanto g. 27–314
LT-44249, Kaunas, Lithuania
Phone: (+370 37) 327973
Fax: (+370 37) 327973
E-mail: zur_amk@skc.vdu.lt

STRAIPSNIŲ RECENZENTAI / MANUSCRIPT REVIEWERS

ARÓSTEGUI JOSÉ-LUIS • Universidad de Granada / University of Granada • ES
BRUNEVIČIŪTĖ RAIMONDA • Kauno medicinos universitetas / Kaunas University of Medicine • LT
ČIŽAS ALGIRDAS • Vilniaus Gedimino technikos universitetas /
Vilnius Gediminas Technical University • LT
DAUKILAS SIGITAS • Lietuvos žemės ūkio universitetas / Lithuanian University of Agriculture • LT
DIENYS VINCENTAS • Profesinio mokymo metodikos centras /
Methodological Centre for Vocational Education and Training • LT
DIKČIUS GINTARAS • Vilniaus universitetas / Vilnius University • LT
FOKIENĖ AUŠRA • Vytauto Didžiojo universitetas / Vytautas Magnus University • LT
JAKOBSDOTTIR SOLVEIG • Kennaraháskóli Íslands / Iceland University of Education • LT
JORRÍN-ABELLÁN IVÁN M. • Universidad de Valladolid / University of Valladolid • E
JUODAITYTĖ AUDRONĖ • Šiaulių universitetas / Šiauliai University • LT
KUČINSKAS VYTOLIS • Klaipėdos universitetas / University of Klaipėda • LT
KUSHNER SAVILLE • University of the West England • UK
MAČIANSKIENĖ NEMIRA • Vytauto Didžiojo universitetas / Vytautas Magnus University • LT
MCMAHON TIM • Universitu College Dublin • IRL
MISIŪNAS MINDAUGAS • Lietuvos kolegijų direktorių konferencija /
Directors' Conference of Lithuanian College • LT
PATRY JEAN-LUC • Universitāt Salzburg / University of Salzburg • A
PEČKAITIS JUSTINAS SIGITAS • Mykolo Romerio universitetas / Mykolas Romeris University • LT
PROPPÉ ÓLAFUR • Kennaraháskóli Íslands / Iceland University of Education • IS
PUKELIS KĘSTUTIS • Vytauto Didžiojo universitetas / Vytautas Magnus University • LT
RAUDONIUS STEPONAS • Lietuvos žemės ūkio universitetas / Lithuanian University of Agriculture • LT
SEGERHOLM CHRISTINA • Umeå University / University of Umea • SE
STUMBRYŠ EUGENIJUS • Studijų kokybės vertinimo centras /
Centre for Quality Assessment in Higher Education • LT
TARGAMADŽĖ VILIJA • Vilniaus pedagoginis universitetas / Vilnius Pedagogical University • LT
TUTLYS VIDMANTAS • Vytauto Didžiojo universitetas / Vytautas Magnus University • LT
VOLUNGEVIČIENĖ AIRINA • Vytauto Didžiojo universitetas / Vytautas Magnus University • LT
WESTERHEIJDEN DON F. • Universiteit Maastricht / University of Twente • NL
ŽELVYS RIMANTAS • Vilniaus pedagoginis universitetas / Vilnius Pedagogical University • LT
ŽIBĖNIENĖ GINTAUTĖ • Vilniaus pedagoginis universitetas / Vilnius Pedagogical University • LT
ŽILIUOKAS PRANAS • Kauno Technologijos universitetas / Kaunas University of Technology • LT

Švietimo ir kultūros GD

Mokymosi visą gyvenimą programa

Šis projektas (Nr. LT/06/B/F/PP-171009) finansuojamas remiant Europos Komisijai. Šis leidinys atspindi tik autorių požiūrį, todėl Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį joje pateikiamos informacijos naudojimą.

This project (No LT/06/B/F/PP-171009) has been funded with support from the European Commission. This journal reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

ŽURNALĄ „AUKŠTOJO MOKSLO KOKYBĖ“ GALITE RASTI ŠIOSE ELEKTRONINĖSE DUOMENŲ BAZĖSE:
JOURNAL "THE QUALITY OF HIGHER EDUCATION" IS PLACED IN THESE DATA BASES:

EBSCO duomenų bazė/EBSCO Publishing
(Education Research Index)
<http://www.epnet.com/titleLists/er-coverage.pdf>
(Education Research Complete)
<http://www.epnet.com/titleLists/eh-coverage.pdf>

CEEOL
Centrinės ir Rytų Europos elektroninė duomenų bazė/
Central and Eastern European Online Library
<http://www.ceeol.com/aspx/publicationlist.aspx>

MLA
Modern Language Association International Bibliography
<http://www.mla.org>

IndexCopernicus
<http://www.indexcopernicus.com>

AUKŠTOJO MOKSLO KOKYBĖ
THE QUALITY OF HIGHER EDUCATION
2009 / 6

UDK 378.1(474.5) Redaktorės / Editors AUŠRA FOKIENĖ, IZABELA SAVICKIENĖ
Au55 Vadybininkė / Manager INA JUNELYTĖ
Meninė redaktorė / Designer RITA PENKAUSKIENĖ
Viršelio dailininkas / Cover Designer GEDIMINAS PEMPĖ
Kalbos redaktorė / Language Editor VIRGINIJA VASILIAUSKIENĖ
Vertėja / Translator ALDONA VOSYLIŪTĖ
Maketuotoja / Paste-up artist SKAIDRA VAICEKAUSKIENĖ

Viršelyje pavaizduoti visų Lietuvos aukštųjų mokyklų ženklai.
The cover reflects logos of all Lithuanian higher schools.

ISSN 1822-1645

Tiražas 500 egz.
Spaustuvė „MORKŪNAS ir Ko“, Draugystės g. 17, LT-51229 Kaunas, Lietuva